

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Gálfi Tibor ügyvéd (fél címe 1) által képviselt dr. felperes neve (....) felperesnek, a I.rendű alperes neve Jogi Képviselési Osztály (...., dr. Papp Mónika ügyész) által képviselt I.rendű alperes neve (...) I. rendű és az Országos Bírósági Hivatal Jogi Képviselési Osztálya (fél címe 3, dr. Poronyi Györgyi bírő) által képviselt II.rendű alperes neve (....) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Budapest Környéki Törvényszék 2013. december 3. napján kelt 12.P.22.305/2012/40. számú ítélete ellen a felperes 41. sorszám alatti fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Köteles a felperes a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt 400.000 (Négyszázezer) forint fellebbezési illetéket az államnak külön felhívásra megfizetni.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a II. rendű alperesnek 100.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 300.000 forint le nem rótt eljárás illetéket.

Az ítélet tényállása szerint dr. F. J. és fia ellen a Budapesti Katonai Ügyészség B.X..../2010. számon nyomozást folytatott, az eljárás során a terhelték képviselését a felperes látta el. Dr. F. J. szolgálati irodájában 2010. október 26-án a nyomozó hatóság házkutatást végzett. A nyomozás során adat merült fel arra, hogy a szolgálati irodában lévő iratok hiányosak, azok egy részét Sz. J. a felperesnek átadta a házkutatást megelőzően. 2011. február 28-án a Budapesti Katonai Ügyészség indítványozta, hogy a felperes által vezetett ügyvédi irodában a bíróság rendeljen el a házkutatást. A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsa a házkutatást elrendelte azzal, hogy az csak ügyész jelenlétében végezhető, és annak ki kell terjednie minden olyan, a gyanúsításban közölt projekttel kapcsolatos okirati bizonyítékra, amelyeket dr. F. J. ezredes adott át Sz. J. honvédségi közalkalmazottnak, aki azokat a felperesnek továbbadta.

A Budapesti Katonai Ügyészség 2011. március 10-én a felperes ügyvédi irodájában házkutatást tartott, erről B.X..../2010. szám alatt jegyzőkönyv készült. A házkutatáson jelen volt dr. S. T. százados katonai ügyész, illetve T. L. eseti számítástechnikai szakértő és P. G. nyomszakértő. A nyomozó hatóság tagja kihirdette a házkutatást elrendelő határozatot, majd felszólította a felperest a keresett tárgyak átadására. A felperes a Sz. J. által 2010. november 1-jén írt levelet és 1 db Sz. J. által átadott, H. K. által készített okiratot adott át. Ezt követően a hatóság a házkutatást a felperes számítógépén tárolt információira folytatta. Ennek során a jelenlévő szakértő két merevlemezt szerelt ki, amelyekről az eseti szakértő hiteles másolatot készített. A helyszínen a felperes az eljárást

nem sérelmezte, a hatóság munkáját nem akadályozta, a házkutatás végrehajtása során annak módja ellen panasszal nem élt. A Budapesti Katonai Ügyészség 2011. március 11-én kelt határozatában a lefoglalást megszüntette és a lefoglalt merevlemezt a felperes részére kiadni rendelte.

A felperes 2011. március 11-én panasszal élt a Katonai Főügyészségen a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának házkutatást elrendelő végzése ellen. Álláspontja szerint a házkutatás lefolytatása törvénysértő volt, mivel a Budapesti Ügyvédi Kamara nem került értesítésre, holott képviselőjének jelenléte a házkutatás során kötelező lett volna. A Katonai Főügyészség Bf.IX..../2010. számú, 2011. március 24-én kelt határozatában a panaszt elutasította. Rögzítette, hogy Sz. J. tanúvallomásaiban kettőnél több irat átadásáról nyilatkozott, így az önkéntes átadást követően a házkutatás folytatása törvényes volt. A Katonai Ügyészséget köti a személyes adatok védelméről szóló jogszabályok betartása, ezért a merevlemezen tárolt adatok tekintetében fennálló ügyvédi titok nem sérült.

A felperes feljelentést tett a Btk. 225. §-ába ütköző hivatali visszaélés büntette miatt. A Győri Katonai Ügyészség B.II..../2011. számú határozatában a feljelentést elutasította bűncselekmény hiánya miatt. A határozat ellen a felperes panaszt terjesztett elő, amit a Katonai Főügyészség Bf.IX..../2011. számú határozatában elutasított.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az I. és a II. rendű alperesek megsértették személyes adatai védelméhez fűződő személyiségi jogát, ezért az I. és II. rendű alpereseket a P. Ü. című folyóiratban olyan nyilatkozat közzétételére kérte kötelezni, amely szerint sajnálják a felperessel szemben megalapozatlanul elrendelt és az ügyvédi irodában jogkörüket túllépve lefolytatott házkutatást. Kérte az alperesek egyetemleges kötelezését 3.000.000 forint vagyoni és 2.000.000 forint nemvagyoni kára megtérítésére is. Keresetét a Ptk. 76., 78. és a 349. §-aira alapította.

Álláspontja szerint a házkutatás megvalósítása jogszerűtlen volt, mivel a felperes a keresett okiratokat önként átadta, ezért a házkutatás már nem lett volna folytatható. Az I. rendű alperes azon utasítása, amely alapján a felperes számítógépéből a merevlemezt a szakértő kiszerelte, a jog társadalmi rendeltetésével ellentétes, azzal össze nem férő célra irányult, a felperesnek, mint ügyvédnek a személyes zaklatását célozta, az ügyvédi titok feltárását volt hivatott elérni és illetéktelen előnyök szerzésére vezetett, ezáltal a Ptk. 5. §-ának (1) és (2) bekezdésébe ütközött.

A II. rendű alperes a felperes állítása szerint jogszerűtlenül rendelte el a házkutatást, hiszen nem volt szükség az elkövető kézre kerítésére, és a bűncselekmény nyomainak felderítésére sem, mert a felperesnél talált iratok megtalálhatóak voltak Szaniszló Juditnál, továbbá valamennyi konzorciumi tagnál, illetve a projektirodában tartott házkutatás során is fellelték azokat. A bíróság az indokolatlan házkutatás elrendelésével a felperessel szemben olyan intézkedést alkalmazott, amely a jog társadalmi rendeltetésével össze nem férő célra irányul és a felperes személyében az ügyvédeket zaklatta. A történetek hatására a gyanúsított és fia bizalmukat veszítették és felmondták az ügyvédi megbízási szerződést, a házkutatásnak híre ment, a felperes ügyvédi hírneve csorbult, ezzel összefüggésben 2.000.000 forint nemvagyoni kár érte. Emellett elesett mintegy bruttó 3.000.000 forint ügyvédi munkadíjtól, amely a rendőrségre, ügyészségre járás díjából, illetve tárgyalásonként 100.000 forint munkadíjból származhatott volna.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Arra hivatkozott, hogy az ügyvédi irodát érintő házkutatás lefolytatása törvényes volt.

A II. rendű alperes is a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a házkutatás elrendelésére a Be. irányadó rendelkezései alapján került sor, a II. rendű alperes nem tanúsított olyan jogellenes magatartást, amely alapján kártérítő felelősséggel tartozna.

Az elsőfokú bíróság a keresetet mind az I. rendű, mind a II. rendű alperes vonatkozásában megalapozatlannak találta. Határozatát a Ptk. 76. §-ára, 78. § (1) bekezdésére, 81. §-ára, a 42/1993. (VI.30.) AB határozatra, az Emberi Jogok Európai Egyezményének 8. cikkére, valamint a Be. 149. §-ának (6) bekezdésére és 183. §-ára alapította.

Megállapította, hogy az alperesek a felperes vonatkozásában eljárásuk során megalázó, becsmérítő magatartást nem tanúsítottak, így az emberi méltóság sérelmét megalapozó tényállási elem nem állt fenn. Kifejtette, hogy önmagában hatósági intézkedés megvalósítása nem meríti ki a jóhírnév sérelmét, ezért a felperes erre történő hivatkozását is alaptalannak találta. Az ügyvédi titok sérelmével kapcsolatosan az I. rendű alperes vonatkozásában azt állapította meg, hogy a házkutatás lefolytatása törvényes volt. A Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának Kbny.IV..../2011.számú végzése szerint ugyanis a házkutatás minden olyan, a gyanúsításban közölt projekttel kapcsolatos okirati bizonyíték megtalálása végett szükséges volt, amelyet dr. F. J. ezredes adott át Sz. J. honvédségi közalkalmazottnak, aki ezeket a felperesnek továbbította. Az okiratok konkrét megnevezését, számát, illetve mennyiségét a végzés nem tartalmazta, ennek szűkítő értelmezésére az ügyésznek a házkutatás során nem volt lehetősége. Erre tekintettel a felperes által átadott két okiraton túli vizsgálódás és a házkutatás folytatása nem volt jogellenes. Mindamellett a hatóság a Be.-ben foglalt garanciális szabályokat is betartotta a házkutatás lefolytatásakor.

A II. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság azt hangsúlyozta, hogy a személyiségi jogi per nem képezhet újabb jogorvoslati fórumot a végzés érdemi rendelkezése ellen. Annak indokolásában a bíróság mérlegelte az elrendelés szükségességét, melynek keretében vizsgálata tárgyává tette, hogy a nyomozás során meghallgatott Sz. J.nagy terjedelmű irat átadásáról nyilatkozott, mely iratok tekintetében átadás-átvételi jegyzőkönyv nem készült, így a hatóságnak az okiratok terjedelméről ismeretei nem voltak, csupán arról, hogy azok a felperes birtokában vannak. Minderre tekintettel a házkutatás elrendelése a releváns iratok feltárása érdekében jogszerűen történt. Emellett a nyomozás során meghozott határozat felülmérlegelésére és a bizonyítékok ártértékelésére személyiségi jogi perben még a Ptk. 349. §-ára alapított kereset esetén sincs mód, mert a bíróság más szervek hatáskörét nem vonhatja el.

Mindezekon túl a felperes nem bizonyította a keresete összecszerűségét sem, okiratokat nem csatolt, dr. F. J. tanúvallomása pedig az elmaradt jövedelmet alátámasztani nem tudta. A rendelkezésre álló iratokból továbbá az is megállapítható volt, hogy nevezett személy tevékenységét az érintett időszakban a P. és Társai Ügyvédi Iroda tagjaként végezte.

A határozattal szemben a felperes élt fellebbezéssel, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset szerinti döntés meghozatalát kérte.

Álláspontja szerint a határozat megalapozatlan, az elsőfokú bíróság a tényállást hiányosan és részben tévesen állapította meg, kimaradt a tényállásból, hogy a F.-féle projekt értekezleten készült iratokat és feljegyzéseket az iroda adminisztrációja utólag szétküldte a konzorcium valamennyi tagjának és azok papír alakban vagy a számítógép merevlemezén megmaradtak az irodában is. Nem tartalmazza a tényállás azt sem, hogy Sz. J. a felperesnek írt 2010. november 1-jei keltű levelében felsorolta, hogy mely iratokat adott át a felperesnek. Bár a II. rendű alperes az átadott okirati bizonyítékokra nézve rendelte el a házkutatást, az I. rendű alperes azt a merevlemezre is lefolytatta és arra számítástechnikai szakértőt rendelt ki. A tényállás nem említi azt sem, hogy az I. rendű alperes nem csak kiszerelte és lefoglalta a felperes merevlemezét, hanem azt el is szállította és csak másnap adta vissza. Tévesen szerepel az elsőfokú ítéletben, hogy a nyomozás során adat merült fel arra, hogy a szolgálati irodában lévő iratok hiányosak, mert azok egy részét dr. F. J. a felperesnek

adta át, a dokumentumokat ugyanis ténylegesen Szaniszló Judit adta át a felperesnek, és valamennyi keresett irat fellelhető volt a projektírodában a 2010. október 26-ai házkutatás során. Mindezekre tekintettel az elsőfokú ítélet tényállásának kiegészítése szükséges. Emellett hiányos is az elsőfokú ítélet, mert az nem utal a felperesnek a Ptk. 5. §-ára történő hivatkozására annak ellenére, hogy mindkét alperes vonatkozásában azt megjelölte. Az alperesek ugyanis visszaéltek a Be.-ben biztosított jogaik gyakorlásával, a felperest szükségtelenül zaklatták, jogait és törvényes érdekeit csorbították. Ez a joggal való visszaélésük valósította meg a bírósági és ügyészségi jogkörben való károkozásukat.

Az I. rendű alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta, annak helyes indokaira utalással.

A II. rendű alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítéletnek a keresetet a II. rendű alperessel szemben elutasító rendelkezése helybenhagyására irányult, annak helyes indokai alapján.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárást a szükséges mértékben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg és abból helytálló érdemi döntést hozott. Kifejtett jogi indokait a Fővárosi Ítélet tábla mindenben osztotta, azok közül - elsősorban a fellebbezésben foglaltakra tekintettel - az alábbiakat hangsúlyozza.

A felperes keresetében azt állította, hogy a házkutatás törvénytörő indítványozása, elrendelése és annak lefolytatása megsértette a személyes adatai védelméhez fűződő jogát (Avtv. 2. § 1. pont és 4. §), ügyvédi becsületét (Ptk. 76. §) és jóhírnevét (Ptk. 78. §), védői szabadságát és függetlenségét (Ütv. 3. § (1) bekezdés), és a fegyveregyenlőség uniós követelményét azzal, hogy az ügyészség jogával visszaélve (Ptk. 5. § (2) bekezdés) be kívánt tekinteni a védelem sáncai mögé, továbbá az adathordozó kiszerezésével, lefoglalásával és elvitelével indokolatlanul hozzáfért a felperes minden ügyfelének és ügyének valamennyi adatához. Erre tekintettel kérte az alperesek kötelezését 2.000.000 forint nemvagyoni kára megtérítésére, továbbá 3.000.000 forint vagyoni kára megfizetésére is igényt formált, előadva, hogy a történetek hatására Dr. F. J. és fia az ügyvédi megbízási szerződést felmondták, ezért a megjelölt összegű vagyoni előnytől elesett.

A másodfokú bíróság osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban, hogy az állami büntető igény érvényesítésének keretében szolgáló büntetőeljárás folyamata szükségképpen együtt jár az egyén alapvető alkotmányos jogainak, így a magántitok és a személyes adat védelméhez való jogának korlátozásával is. A lehetséges korlátozások nem csupán a büntetőeljárás alá vont személyt érintik, hanem az eljárásban tanúként részt venni köteles vagy a bizonyítékok megszerzése érdekében alkalmazott eljárási cselekményeket - úgymint házkutatás, lefoglalás - eltérni köteles kívül álló személyek alkotmányos alapjogait is. Az ilyen eljárási cselekmények végrehajtása ezért fokozott garanciákat igényel az eljárás jogszerűségének biztosítása, illetve a cselekmények érintettjei jogainak védelme érdekében (42/1993. (VI.30.) AB határozat). A védett intézményben történő házkutatás során - amelyek körébe tartoznak az ügyvédi irodák is - az alapjogok oltalmát intézményesen biztosítani hivatott az ügyészi jelenlét, amely a perbeli esetben megvalósult.

Az elsőfokú bíróság helytállóan utalt arra ítéletében, hogy a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának Kbny.IV..../2011. számú végzése szerint a házkutatás minden olyan, a gyanúsításban közölt projekttel kapcsolatos okirati bizonyíték megtalálása végett szükséges volt, amelyet dr. F. J. ezredes adott át Sz. J. honvédségi közalkalmazottnak, aki ezeket a felperesnek továbbította, míg az okiratok

konkrét megnevezését, számát, illetve mennyiségét a végzés nem tartalmazta, ezért a felperes által átadott két okiraton túli vizsgálódás és a házkutatás folytatása nem volt jogellenes. Arra vonatkozó adat a perben nem merült fel, hogy a hatóság a Be.-ben foglalt garanciális szabályokat megszegte volna a házkutatás lefolytatásakor. A felperes 2011. március 11-én panasszal élt a Katonai Főügyészségen a Fővárosi Bíróság Katonai Tanácsának házkutatást elrendelő végzése ellen, mely panaszt a Katonai Főügyészség Bf.IX..../2010. számú, 2011. március 24-én kelt határozatában elutasította, megállapítva, hogy a házkutatás lefolytatása törvényes volt. A Győri Katonai Ügyészség B.II..../2011. számú határozatában a felperes hivatali visszaélésre alapított feljelentését elutasította bűncselekmény hiánya miatt, a határozattal szembeni panaszt a Katonai Főügyészség Bf.IX...../2011. számú határozatában szintén elutasította. Ebből az következik, hogy a felperes ügyvédi titokhoz és a személyes adatai védelméhez fűződő joga az állami büntető igény érvényesítéséhez szükséges mértéket meghaladó sérelmet nem szenvedett.

A rendelkezésre álló adatok szerint az alperesek a felperes vonatkozásában megalázó, becsmérítő magatartást nem tanúsítottak, így az emberi méltóság sérelme sem volt megállapítható.

A II. rendű alperes vonatkozásában az elsőfokú bíróság helytállóan hangsúlyozta, hogy a személyiségi jogi per nem képezhet újabb jogorvoslati fórumot a házkutatást elrendelő végzés érdemi rendelkezése ellen. Ugyancsak nem lehet tárgya a büntető eljárásban született határozatok felülvizsgálata a felperes Ptk. 349. §-ára alapított igényének. Ehhez a felelősségi formához szükséges jogellenes alperesi magatartás, illetve kirívóan okszerűtlen mérlegelés a perben nem nyert bizonyítást, ennek tényét a büntető eljárásban született határozatok nem támasztották alá. A jogerős határozatok sem anyagi jogi, sem eljárásjogi jogszabálysértést az alperesek oldalán nem állapítottak meg.

Osztható volt az elsőfokú bíróságnak az álláspontja abban, hogy a felperes vagyoni kár megfizetése iránti kereseti kérelme bizonyítatlan maradt. Dr. F. J. tanúvallomása a felperes vonatkozó előadását nem támasztotta alá, a tanú ugyanis a megbízási szerződés tartalmára nem emlékezett, annak anyagi vonzatáról és a jogviszony megszüntetésének okairól konkrét nyilatkozatot tenni nem tudott (19. számú jegyzőkönyv 4. oldal).

Minderre tekintettel megalapozottan döntött az elsőfokú bíróság, amikor a felperes keresetét valamennyi jogcímen elutasította. Ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt fellebbezési illeték viseléséről az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 74. §-ának (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. §-ának (2) bekezdése és a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint rendelkezett.

, 2015. február 5.

Dr. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Békefiné dr. Mózsik Tímea s.k.
előadó bíró

Dr. Pullai Ágnes s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: